

СТАНОВИЩЕ

за конкурс за „Професор по драматургия“, обявен от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“

от проф. д.н. Мая Димитрова – ръководител на катедра „Кинознание и драматургия“, хабилитирана по шифър 05.08.03 „Кинознание, киноизкуство и телевизия“

Документи по конкурса е подал един кандидат - доц. д-р Марин Дамянов.

Приемам за рецензиране представения монографичен текст „Проблемът за двойника и раздвоеното съзнание в драматургията /психоаналитична интерпретация/“ и сценарии за два документални филма. „Ботев в сянката на паметника“ /1916/ и „Гешев“ в постпродукционен процес.

Колегата доц. д-р Марин Дамянов е дългогодишен преподавател от катедрата „Кинознание и драматургия“. Неговото научно израстване и доказваните многократно във времето педагогически качества наблюдавам пряко повече от десетилетие. В „Националната академия за театрално и филмово изкуство“ той е създал програмите на няколко преподавани от него дисциплини по драматургия. Представените от доц. д-р Дамянов учебни програми са високо оценени от академичния състав на катедрата и имат реализация пред студенти от двата факултета на Академията – за екранни и за сценични изкуства. Свидетел съм на подчертания интерес на студентите от различни специалности към неговите лекционни курсове.

Представеният за рецензиране монографичен текст „Проблемът за двойника и раздвоеното съзнание в драматургията /психоаналитична интерпретация/“ е състоятелно по качество и обем научно изследване, снабдено с коректно изграден научно-справочен апарат.

Систематично и изчерпателно е представен научно-изследователски текст по проблема заявен в заглавието. Конструкцията на изложението е самостоятелен принос на разработката. Стилът на автора Марин Дамянов е инвантивен и същевременно научно издържан, така че концентрира вниманието на широк кръг читатели от професионалната сфера и особено

на колегите изследователи на драматургичните структури в екранното изкуство.

Този труд представлява завършен курс от лекции по идентифицирания проблем върху съществуващи образци в киното. Предлага интерпретативни логики върху вариантите възможности за изграждане на драматургия в определената тематична зона в аспекта на психоаналитично тълкуване. Той не само допълва съществуващия курс, преподаван от доц. д-р Марин Дамянов за нуждите на образователния процес в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, но може и да представи на завършени професионалисти в областта на киното и театъра територия за нови вдъхновения и проиграни пътища за успешно изграждане на сценарий.

Особено интригуващи са постановките му в уводната част, където авторът изгражда мотивации за представянето на оригинални идеите в анализи на филми, подредени в съдържателна схема. Там той прави атрактивна историческа разходка до корените на тематичната си зона, откривайки ги в проявите на немскоезичната култура и ранното немско кино с експресионистична естетика. Направеното широко културологично въведение към темата поражда и въпроси за относително стесненото впоследствие поле на предложени примери, предимно от емпирия в съвременното американско и англоезично кино. При наличието на заявен интерес към темата за раздвоеното съзнание и за двойниците практически върху цялата територия на световното кино от Европа до Азия. В това отношение, особено атрактивно е последното засега предложение в същата тематична зона по темата за близнаците и психологическата драма на френския режисьор Франсоа Озон „Другият любовник“ /2017/. Наличието на подобен пример, всъщност, само потвърждава навременността и продължаващата във времето актуалност на фокуса за двойниците, в който е насочено научното изследване на доц. Марин Дамянов. Той прави своите аргументирани уговорки за принудена избиращелност при подбора на обектите си за анализ в рамките на предложения научен текст. Аргументите му в обобщенията съпровождат всяка от главите за конкретния избор на заглавия са убедителни и имат надграждаща логика към съдържанията в изложението. Това е особено полезно в перспективата този текст да се използва като педагогическо помагало, след издаването му.

С нарастване на обема на изследването в последните глави идват и качествени промени в цялостното научно проблематизиране на темата в изложението. Увлечателни и задълбочени във философски и изкуствоведски аспект са десетките страници посветени на творчеството на Тарковски. Анализът му на „Соларис“ е сред най-интригуващите, на които съм попадала в професионалните си занимания с кинознание.

Двата сценария за документални филми, представени в материалите за конкурса са за документални филми. Известно е, че доц. Дамянов е изявен и награждаван сценарист на значим брой сценарии и в игралното ни кино. Очевидно за конкурса са избрани последният засега негов награден сценарий за филма „Ботев в сянката на паметника“ и получилият финансиране през 2016 година сценарий за филма „Гешев“ /в постпродукция/.

Има обединяващи качества в разработката на двете теми. Явно в стила на автора е да подхожда със скепсис към утвърдените идеи за прочули се исторически личности. Неговата неординерна гледна точка, заявена в първия случай още от заглавието - находка „Ботев в сянката на паметника“, е свеж белег за идентификация на авторския подход на сценариста /в съавторство с продуцента на филма Николов/. Цялостният подход към темата е белязан от стремежа да се ангажира зрителят с мисловен процес и да му се даде активна роля в съпреживяване на представените като в криминална интрига обстоятелства около смъртта на Героя. Филмът е повече анамнеза на народопсихологията от епохата, а и от „новото време“, отколкото глорификация на Поета и един от двамата най-тачени от народа български революционери.

Също като задочно разследване с диалог на аргументи в опозиции е изграден и сценарият за документалния филм за злодея от близкото минало, полицаия Никола Гешев. Преминал през оценката на авторитетни членове на националната комисия за финансиране на проекти и достигнал до реализация, и този сциарий на Марин Дамянов обещава нестандартно и адресирано кам широка българска аудитория филмово произведение. Авторът му е призван да бъде учител – на студенти, колеги кинотворци и българи, които могат да видят в неговите сценарии за филми провокация за осмисляне на моралните поуки от историята. Още повече при неговата достойна за уважение постановка в заключенията на монографичния му текст. В тях той постулира съществената разлика между текстовете на

литературни произведения и сценарните основи за филмови произведения. Дамянов обосновава с аргументи различните очаквания за творческите качества на авторите, проявявани в единия и в другия случай.

Като автор, самият Марин Дамянов притежава качества и в двете творчески полета и можем да се доверим на неговата експертна оценка. Като преподавател, той има какво да предложи в интригуващи срещи със студентите. Като колега, той притежава дарбата да събеседва, да излага нови идеи и да взаимодейства с обаяние в професионалната среда.

С удоволствие приемам неговата кандидатура по конкурса за Професор, обявен от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и убедено гласувам за заемането на длъжността „Професор по драматургия“ от доц. д-р Марин Дамянов.

Гласувам с ДА.

10.09. 2018

Подпис:

София

/проф. д.н. Мая Димитрова/